

Česko nyní bojuje hlavně s korupcí

[Hospodářské noviny](#) | 31.5.2012 |

Autor: [Barbora Strnadová](#) |

Vilém Semerák, ekonom z institutu CER GE-EI

Rozhovor

Žebříčky konkurenceschopnosti mají sloužit jako signál vládám, co zlepšovat. „Je zajímavé vidět, jak jednotlivé faktory konkurenceschopnosti vnímají sami manažeři firem,“ říká v rozhovoru pro HN ekonom Vilém Semerák z institutu CERGE.

* HN: Jakou váhu lze výzkumu dávat? Někteří ekonomové, například nobelista Paul Krugman, úplně zpochybňují pojem konkurenceschopnost země.

Čísla jsou orientační, ale určitě má smysl je porovnávat. Žebříčky jsou jeden z mála výzkumů veřejného mínění na mezinárodní úrovni, navíc mezi odborníky, kteří mají blízko k ekonomii. Nemá smysl přeceňovat konkrétní pořadí a měnit podle průzkumu okamžitě strategii hospodářské politiky, ale jde o určité vodítko, na co se zaměřit a co zlepšit.

* HN: Co by si tedy měla naše vláda odnést z tohoto průzkumu?

a špatným podnikatelským prostředím

To hlavní, s čím nyní Česká republika bojuje, je korupce a špatné podnikatelské prostředí. Naznačují to i jiné podobné studie. Důležitější než diverzifikace exportu by teď tedy mělo být zkvalitňování státní správy tak, aby tady bylo co nejméně prostoru pro korupci.

* HN: Polepšili jsme si v ukazateli vládního rozpočtu, ale pohoršili u daňového zatížení. Není fiskální konsolidace brzdou ekonomiky?

Loni Česko skončilo s překvapivě nízkým deficitem. To s povděkem kvitovaly i některé ratingové agentury. Objevily se otázky, zda snížení deficitu nebylo až příliš radikální s ohledem na makroekonomickou situaci. Důležité ale je, že jsme vnímáni z tohoto pohledu jako stabilní země. Jakým způsobem jsme toho dosáhli a zda to bylo na úkor třeba vyšší daňové zátěže, to bych nechal na podrobnější analýzy.

* HN: Jaký trend lze tedy celkově v žebříčku pozorovat? Tlačí se do čela žebříčku asijské země?

Žebříčky vypadají v posledních letech hodně podobně. Vpředu většinou jsou některé asijské země jako Hongkong, Tchaj-wan a několik rychle rostoucích ekonomik. Vysoké pozice drží skandinávské země.

* HN: Před Českou republiku se dostal například Kazachstán, naopak daleko za ní zůstává Slovensko. Čím nás Kazachstán předstihl a v čem za námi zaostává Slovensko?

Kazachstán mě také překvapil. Může to být ale ovlivněno třeba tím, že v současném prostředí se Kazachstán může jevit najednou jako stabilnější a vnímání země je optimističtější, zatímco

u nás i menší zaváhání ekonomiky vyvolává negativní nálady. Proti Slovensku nám i v minulosti pomáhalo, že jsme větším trhem, že máme blíže k Německu.

* HN: Polepšili jsme si sice v ukazateli běžného účtu platební bilance, udržujeme ale záporné saldo. Neměla by se tedy Česká republika zaměřit i na toto?

Ano, ale není to nic neudržitelného. Je to způsobeno tím, že od nás odtékají výnosy ze zahraničních investic. Kompenzuje to vývoz. Není tam příliš prostoru pro nějaká opatření. Jako člen EU a otevřená ekonomika nemůžeme nijak zamezit odlivu výnosů. Pokud bychom k něčemu takovému přistoupili, vedlo by to ke zlepšení jen krátkodobě, v delším horizontu by to způsobilo pokles zájmu investorů. Velká část výnosů je navíc u nás proinvestovaná. Jak díky pobídkám, tak třeba u strojírenství díky komparativním výhodám. Ne nutně tedy končí výnosy v zahraničí. Část z nich se vrátí ve formě přímých zahraničních investic. Jediným řešením jsou tedy pobídky a snaha učinit naši ekonomiku atraktivní pro investory. Podporovat také můžeme expanzi našich firem za hranice, odkud by potom přitékaly naopak výnosy k nám.

Kazachstán mě také překvapil. Může to být ovlivněno tím, že v současném prostředí se může jevit jako stabilnější.